

دانشکده داروسازی
قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس: دارو درمان ۱ مخاطبان: دانشجویان ترم شش دکتری حرفه ای داروسازی

تعداد واحد: (یا سهم استاد از واحد): ۱ واحد

پاسخگویی به سوالات فراگیر: : kumsstudent2019@gmail.com

زمان ارائه درس: یکشنبه - سه شنبه، نیم سال دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۲

مدرس: دکتر مقدم نیا - دکتر شهبازی - دکتر شجاعی درس و پیش نیاز: داروشناسی ۲ و فیزیولوژی ۲

هدف کلی درس:

از آنجایی که بیشتر دانشجویان داروسازی پس از فراغت از تحصیل جذب محیط کار داروخانه می‌شوند، شناخت بیماری‌های رایج و نحوه درمان آنها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد. در کشورهای توسعه یافته مراقبت‌های دارویی (pharmaceutical care) جایگاه واقعی خود را یافته و یا در حال گسترش در عمده بخش‌های مدیکال پزشکی نظیر بخش مراقبت‌های ویژه، قلب و عروق، عفونی، روانپزشکی و... می‌باشد. هدف این واحد درسی آشنا نمودن دانشجویان با بیماری‌های رایج و نحوه درمان آنها به شیوه پزشکی مبتنی بر شواهد می‌باشد. در این واحد دانشجویان با مشکلات شایع گوارشی و قلبی-عروقی آشنا خواهند شد. شیوه ارائه مطالب عمدتاً تئوری با استفاده از پاورپوینت، فیلم‌های آموزشی، case‌های بالینی و مشارکت دو طرفه می‌باشد. در جلسه case study دانشجویان در گروه‌های سه یا چهار نفره به بررسی یک بیمار انتخابی از همان جلسه می‌پردازند. ارزشیابی این جلسه توسط استاد مربوطه انجام گرفته و نتیجه نهایی آن بعنوان نمره فعالیت کلاسی در نظر گرفته می‌شود.

این واحد در ۲۵ جلسه به ترتیب زیر ارائه خواهد شد.

هدف کلی جلسه اول: کلیات دارودرمانی

۱. اهداف ویژه جلسه:

- آشنایی با وظایف بالینی داروساز
- نحوه گرفتن شرح حال

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- اصول کلی مدیریت درمان دارویی را شرح دهد.
- تلفیق دارویی و نحوه گرفتن شرح حال دارویی را بیان کند.
- اهمیت نقش داروساز در نظام درمانی را درک کند.

هدف کلی جلسه دوم: ریفلاکس معده به مری

۱. اهداف ویژه جلسه:

- آشنایی با پاتوفیزیولوژی و علل بیماری ریفلاکس گوارشی
- آشنایی با دارودرمانی بیماری

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- علت شناختی ریفلاکس گوارشی را فراگیرد
- علایم ریفلاکس معده به مری را فراگیرد
- تفاوت بین علایم گوارشی و خارج گوارشی برگشت محتویات معده به معری را فراگیرد
- تست های قطعی تشخیص و موارد ارجاع را بداند
- درمان های غیر دارویی ریفلاکس را فراگیرد
- درمانهای دارویی ریفلاکس را فراگیرد
- مانیتورینگ درمان و داروهای دریافتی در بیماران مبتلا به ریفلاکس گوارشی.

هدف کلی جلسه سوم: هلیکوباکتر پیلوری و زخم گوارشی

۱. اهداف ویژه جلسه:

- آشنایی با پاتوفیزیولوژی زخم گوارشی
- علائم بیمار مبتلا به زخم گوارشی
- دارودرمانی زخم گوارشی

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- اپیدیمی هلیکوباکتر را توضیح دهد
- ریسک فاکتورهای هلیکوباکتر پیلوری و مشکلات انرا شرح دهد
- روشهای تشخیصی معمول (تهاجمی و غیر تهاجمی) را شرح دهد
- درمانهای سه دارویی و چهار دارویی ریشه کنی رژیم هلیکوباکتر پیلوری را شرح دهد
- نحوه مانیاورینگ رژیم های هلیکوباکتر را شرح دهد
- نحوه پیشگیری و درمان زخم معده ناشی از NSAIDs را شرح دهد

هدف کلی جلسه چهارم: تهوع و استفراغ

۱. اهداف ویژه جلسه:

- پاتوفیزیولوژی تهوع و استفراغ
- علل زمینه ای تهوع و استفراغ
- دارودرمانی تهوع و استفراغ

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- پاتوژنز تهوع و استفراغ را شرح دهد.
- تشخیصی افتراقی های تهوع و استفراغ را شرح دهد
- دارودرمان تهوع و استفراغ را بیان کند.
- نحوه درمان جمعیت خاص (اطفال، خانمهای باردار و...) را فراگیرد

هدف کلی جلسه پنجم و ششم: یبوست، اسهال و سندروم روده تحریک پذیر

۱. اهداف ویژه جلسه:

- پاتوفیزیولوژی سندروم روده تحریک پذیر
- علائم بیمار مبتلا به سندروم روده تحریک پذیر
- دارودرمانی سندروم روده تحریک پذیر

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- علت شایع یبوست (دارویی و غیر دارویی) را شرح دهد
- تفاوت یبوست ناشی از سندروم روده تحریک پذیر و یبوست مزمن را شرح دهد
- درمانهای دارویی سیوست مزمن را شرح دهد
- معیارهای Rom III در تشخیص سندروم روده تحریک پذیر را فراگیرد
- انواع سندروم روده تحریک پذیر (با اسهال، یبوست و ترکیب هر دو) را شرح دهد
- اهداف درمانی سندروم روده تحریک پذیر را فراگیرد
- تعریف اسهال و تفاوت اسهال ناشی از سندروم روده تحریک پذیر را با اسهال مزمن بداند

- درمان های دارویی سندروم روده تحریک پذیر توام با اسهال توضیح دهد

هدف کلی جلسه هفتم: بیماریهای التهابی روده

۱.اهداف ویژه جلسه ششم:

- پاتوفیزیولوژی بیماریهای التهابی روده
- علائم بیمار مبتلا به بیماریهای التهابی روده
- دارودرمانی بیماریهای التهابی روده

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- اپیدمیولوژی بیماری های التهابی روده را شرح دهد
- پاتوژنز کولیت اولسرو و کرون را فراگیرد
- روشهای تشخیصی بیماری های التهابی روده را شرح دهد
- علایم (گوارشی و خارج گوارشی) بیماری های التهابی روده را شرح دهد
- الگوریتم درمانی کرون و کولیت اولسروز را براساس گایدلاین انجمن گوارش امریکا شرح دهد
- تفاوت درمانهای القای بهبودی و نگهدارنده بهبودی را در بیماری های التهابی روده را بداند
- جایگاه امینوسالیسیلاتها و عوارض مختلف این داروها را فراگیرد
- نقش کورتیکواستروئیدها، جایگاه آنها و عوارض این داروها در بیماری های التهابی روده را فراگیرد
- عوارض طولانی مدت داروهای مصرفی در بیماری های التهابی روده (ازاتیوپرین، مرکاپتوپرین، متوترکسات، مهارکننده های TNF-A، ناتالیزوماب، سیکلوسپورین،) را شرح دهد
- نحوه درمان جمعیت خاص (اطفال، خانمهای باردار و...) را فراگیرد

هدف کلی جلسه هشتم و نهم: پرفشار خونی

۱.اهداف ویژه جلسه

- شناخت پاتوفیزیولوژی و اهمیت بیماری
- رژیم های دارویی

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- اپیدمیولوژی و پاتوفیزیولوژی بیماری پرفشار خونی را بیان کند.
- اتیولوژی بیماری وفاکتورهای مستعد کننده را شرح دهد.
- سطوح مختلف فشار خون را تعریف کند.
- انواع فشار خون و هدف درمانی را مشخص کند.
- درمان های غیر دارویی را مطرح کند.
- درمان های دارویی، عوارض جانبی و ارجحیت هر گروه از داروها را در درمان فشار خون توضیح دهد.

هدف کلی جلسه دهم و یازدهم: انژین صدری و بیماری حاد کرونر

۱.اهداف ویژه جلسه

- آشنایی با سندروم های حاد کرونر
- علائم بیمار مبتلا به سندروم های حاد کرونر
- رژیم درمانی سندروم های حاد کرونر

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- دانشجو بایستی علت شناختی سندروم های حاد کرونر را توضیح دهد
- پاتوفیزیولوژی و تفاوت بین آنژین صدری و سندرم های حاد کرونر را توضیح دهد
- علائم بیماران مبتلا به سندروم های حاد کرونری و آنژین را توضیح دهد
- اهداف درمانی شامل تغییر سبک زندگی، تغذیه و درمان های دارویی سندروم های حاد کرونری و آنژین را توضیح دهد
- مانیتورینگهای مورد نیاز هر بیمار را توضیح دهد

هدف کلی جلسه دوازدهم: آریتمی

۱. اهداف ویژه جلسه

- آشنایی با انواع آریتمی
- درمان دارویی و غیر دارویی آریتمی

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- علت شناختی آریتمی های شایع را فراگیرد
- فیبریلاسیون دهلیزی را بشناسد
- درمانهای کنترل کننده سریت و ریتم را فراگیرد
- درمانهای انتی کواگولانت را با اهداف دارویی فراگیرد
- تداخلات رایج انتی کواگولانت ها را بشناسد
- مانیتورینگ های مورد نیاز داروهای انتی کواگولانت و انتی آریتمیک را فراگیرد

هدف کلی جلسه سیزدهم و چهاردهم: نارسایی احتقانی قلب

۱. اهداف ویژه جلسه

- اتیولوژی و علائم نارسایی قلبی
- درمان دارویی نارسایی قلبی

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- دانشجو بایستی اتیولوژی انواع نارسایی قلبی را توضیح دهد.
- پاتولوژی نارسایی قلبی را توضیح دهد
- علائم و نشانه نارسای قلبی را براساس طبقه بندی انجمن قلب امریکا توضیح دهد
- اهداف درمان نارسای قلبی را توضیح دهد

- طرح درمانی بیماران دچار نارسای قلبی را فراگیرد
- مانیتورینگ درمان نارسای قلبی را توضیح دهد

هدف کلی جلسه پانزدهم و شانزدهم: ترومبوز ورید عمقی و ریوی

۱. اهداف ویژه جلسه

- ریسک فاکتورهای ترومبوز و پاتوفیزیولوژی آن
- داروهای کاربردی و مانیتورینگ های آن

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- ریسک فاکتورهای ترومبوز را بشناسد
- مکانیسم های هموستاز را توضیح دهد
- معیارهای ولز را توضیح دهد
- تستهای آزمایشگاهی روتین در تشخیص ترومبوز را بداند
- درمانهای مورد نیاز در ترومبوز ورید عمقی و ریوی توضیح دهد
- مانیتورینگهای درمانی موجود به همراه تداخلات (دارویی و غذایی) روتین آنها را توضیح دهد

هدف کلی جلسه هفدهم: هایپرلیپیدمی

۱. اهداف ویژه جلسه

- آشنایی با انواع هایپرلیپیدم
- درمان دارویی
- شناسایی داروها

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- نقش لیپوپروتین ها را توضیح دهد
- اختلالات لیپوپروتینی رایج را بداند
- طبقه بندی انواع دیس لیپیدمی براساس گایدلاین های موجود را بداند
- معیارها و اهداف تشخیصی را بداند
- درمانها و اهداف درمانی را بداند
- درمانهای رایج دیس لیپیدمی (استاتین ها فیبراتها ، ازتیمایب، رزین ها و...) براساس جایگاه درمانی عوارض و تداخلات مهم بشناسد
- درمانهای تغییر سبک زندگی را توضیح دهد

هدف کلی جلسه هجدهم: شوک

۱. اهداف ویژه جلسه

- شناخت انواع شوک
- درمان شوک

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- انواع شوک را شرح دهد.
- ریسک فاکتورهای موجود را شناسایی نماید.
- پاتوفیزیولوژی بیماری را شرح دهد.
- علائم بالینی را بیان کند.
- ارزش مایع درمانی را شرح دهد.
- جایگاه اینوتروپ ها، وازوپروسورها و انتی بیوتیک ها را در شوک بداند.

هدف کلی جلسه نوزدهم: استروک

۱.اهداف ویژه جلسه

- شناخت اختلالات cerebrovascular
- درمان اختلالات شایع cerebrovascular

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- انواع اختلالات cerebrovascular را شرح دهد.
- ریسک فاکتورهای موجود را شناسایی نماید.
- پاتوفیزیولوژی بیماری را شرح دهد.
- علائم بالینی را بیان کند.
- ارزش درمانی ترومبولیتیک و سایر داروها را شرح دهد.
- درمان های لازم جهت پیشگیری ثانویه را بیان کند.

هدف کلی جلسه بیستم: زخم های رایج و مراقبت های ان

۱.اهداف ویژه جلسه:

- شناخت انواع زخم و ساختار پوست
- شناخت درمان های موثر در بهبودی زخم

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- پروسه بهبود زخم را شرح دهد
- علل زخم های حاد و مزمن را شرح دهد (زخم پای دیابتی، زخم فشاری، اختلالات واریسی)
- ساختار پوست را فراگیرد
- عوامل موثر بر بهبودی زخم را فراگیرد
- پانسمانهای موجود و تفاوت های آنها را شرح دهد
- داروهای موثر بر بهبودی زخم را فراگیرد
- عوامل تغذیه ای موجود در تسریع بهبودی زخم را توضیح دهد

هدف کلی جلسه بیست و یکم و بیست و دوم: بیماری های شایع چشم / گوش

۱. اهداف ویژه جلسه

- آشنایی با داروهای رایج در سایر اختلالات چشمی
- آشنایی با اختلالات رایج گوش
- آشنایی با گلوکوم

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- تعریف گلوکوم و ریسک فاکتورهای گلوکوم را شرح دهد
- پاتوفیزیولوژی گلوکوم را شرح دهد
- تظاهرات بالینی گلوکوم با زاویه باز و بسته را شرح دهد
- درمانهای رایج گلوکوم حاد و مزمن را براساس اثربخشی فراگیرد
- طرح درمانی گلوکوم را شرح دهد
- عوارض درمانهای انتخابی را براساس بیمار توضیح دهد
- پاتوفیزیولوژی کنژکتویت ویروسی و باکتریایی را شرح دهد
- علایم بالینی انواع کنژکتویت را شرح دهد
- درمان های رایج انواع کنژکتویت را توضیح دهد
- عوارض درمانهای مصرفی را فراگیرد
- درمان های رایج AMR را فراگیرد
- اتیولوژی اوتیت اکسترنال را شرح دهد
- علایم بالینی اوتیت اکسترنال را شرح دهد
- درمانهای رایج اوتیت اکسترنال و راههای پیشگیری از آن را شرح دهد

هدف کلی جلسه بیست و سوم: آنمی

۱ هدف ویژه جلسه:

- انواع آنمی و علل آن
- درمان انواع آنمی

در پایان دانشجو قادر باشد:

- علت شناختی آنمی را فرا گیرد
- انواع آنمی (فقر آهن - فولیک اسید و ویتامین B12) را فرا گیرد
- تفسیر آنمی های شایع را فراگیرد
- علایم شایع آنمی را فرا گیرد
- درمانهای شایع مورد استفاده در آنمی اولیه را بداند
- مانیتورینگ های لازم در درمان آنمی فرا گیرد

هدف کلی جلسه بیست و چهارم و بیست و پنجم: فارماکوویزیلانس و حساسیت های دارویی

۱. اهداف ویژه جلسه:

- شناخت فارماکوپزیلانس
- شناخت حساسیت های دارویی

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- تعریف و اهمیت فارماکوپزیلانس
- اصول فارماکوپزیلانس
- نحوه گزارش عوارض دارویی و جلوگیری از واکنش های ناخواسته دارویی
- انواع واکنش های دارویی (الرژیک و شبه الرژیک) را شرح دهد
- شایع ترین علل واکنش های دارویی الرژیک و شبه الرژیک را شرح دهد
- اصول انواع تست حساسیت شرح دهد
- طبقه بندی سازمان بهداشت جهانی از نوع واکنش های دارویی شرح دهد
- نحوه درمان انواع واکنش های دارویی
- نحوه پرکردن کارت زرد

منابع:

- Pharmacotherapy: A Pathophysiologic Approach, 11 Edition (2020)
- Pharmacotherapy Principles and Practice, Fifth Edition (2022)
- Applied Therapeutics: The Clinical Use of Drugs (2018)
- Conn's Current Therapy (2021)
- Clinical Pharmacy and Therapeutics (2018)
- دستنامه جامع درمان شناسی ایران ویرایش دوم دکتر غلامی و دکتر مجتهدزاده

روش تدریس: مجازی

وسایل آموزشی: پاورپوینت، فیلم های آموزشی، case های بالینی

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	روش	آزمون
طبق برنامه آموزش	طبق برنامه آموزش	۵۰٪	کتبی	آزمون میان ترم
طبق برنامه آموزش	طبق برنامه آموزش	۵۰٪	کتبی	آزمون پایان ترم

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

- در صورت بارگزاری تکالیف مجازی/حضور، موارد خواسته شده به موقع تحویل داده شود.
 - مشارکت در بحث های مجازی (در صورت برگزاری)/کلاس حضوری
- در صورت مراجعه بستگان دانشجو جهت دریافت نمره از دانشجوی مربوطه نمره کسر می گردد.

نام و امضای مسئول EDO

تاریخ ارسال :

نام و امضای مدیر گروه:

تاریخ ارسال:

نام و امضای مدرس:

دانشکده:

تاریخ تحویل:

*تمامی جلسات دو ساعته می باشند.

روز برگزاری : یکشنبه ، سه شنبه

جدول زمانبندی درس دارودرمان ۱

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱.	یکشنبه ۰۲/۱۱/۲۹	کلیات دارودرمانی	دکتر شجاعی
۲.	سه شنبه ۰۲/۱۲/۱	ریفلاکس معده به مری	دکتر شجاعی
۳.	یکشنبه ۰۲/۱۲/۶	تعطیل	---
۴.	سه شنبه ۰۲/۱۲/۸	هلیکوباکتر پیلوری و زخم گوارشی	دکتر شهبازی
۵.	یکشنبه ۰۲/۱۲/۱۳	تهوع - استفراغ	دکتر شجاعی
۶.	سه شنبه ۰۲/۱۲/۱۵	اسهال - یبوست - سندروم روده تحریک پذیر	دکتر مقدم نیا
۷.	یکشنبه ۰۲/۱۲/۲۰	اسهال - یبوست - سندروم روده تحریک پذیر	دکتر مقدم نیا
۸.	سه شنبه ۰۲/۱۲/۲۲	بیمارهای التهابی روده	دکتر مقدم نیا
۹.	یکشنبه ۰۲/۱۲/۲۷	پرفشار خونی	دکتر شجاعی
۱۰.	سه شنبه ۰۳/۱/۱۴	پرفشار خونی	دکتر شجاعی
۱۱.	یکشنبه ۰۳/۱/۱۹	آنژین و سندروم حاد کرونر	دکتر شجاعی
۱۲.	سه شنبه ۰۳/۱/۲۱	آنژین و سندروم حاد کرونر	دکتر شجاعی
۱۳.	یکشنبه ۰۳/۱/۲۶	آریتمی	دکتر شجاعی
۱۴.	سه شنبه ۰۳/۱/۲۸	نارسایی قلبی	دکتر مقدم نیا
۱۵.	یکشنبه ۰۳/۲/۲	نارسایی قلبی	دکتر مقدم نیا
۱۶.	سه شنبه ۰۳/۲/۴	ترومبوز	دکتر مقدم نیا
۱۷.	یکشنبه ۰۳/۲/۹	ترومبوز	دکتر مقدم نیا
۱۸.	سه شنبه ۰۳/۲/۱۱	هایپرلیپیدمی	دکتر شجاعی
۱۹.	یکشنبه ۰۳/۲/۱۶	شوک	دکتر شهبازی
۲۰.	سه شنبه ۰۳/۲/۱۸	استروک	دکتر شهبازی
۲۱.	یکشنبه ۰۳/۲/۲۳	اشنایی با انواع زخم و درمان انها	دکتر شهبازی
۲۲.	سه شنبه ۰۳/۲/۲۵	بیماری های شایع چشم	دکتر شجاعی
۲۳.	یکشنبه ۰۳/۲/۳۰	بیماری های شایع گوش	دکتر شجاعی
۲۴.	سه شنبه ۰۳/۳/۱	آنمی	دکتر مقدم نیا
۲۵.	یکشنبه ۰۳/۳/۶	حساسیت های دارویی	دکتر شهبازی
۲۶.	سه شنبه ۰۳/۳/۸	فارماکوویژیلانس	اساتید گروه
۲۷.	یک شنبه ۱۳/۴/۱۳	جبرانی	

جدول بلوپرینت آزمون: دارودرمان ۱							
نیمسال تحصیلی: دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۲ دانشکده: داروسازی گروه آموزشی:							
داروسازی بالینی							
ردیف	عنوان محتوای آموزشی	مدت زمان آموزش (ساعت)	درصد زمان اختصاص داده شده	تعداد سؤالات	تعداد سؤالات مربوط به هر یک از سطوح اهداف یادگیری		
					حیطه ی شناختی	حیطه ی مهارتی	حیطه ی نگرشی
۱	کلیات دارودرمانی	۲	٪۴	۲	۰	۰	۰
۲	ریفلاکس معده به مری	۲	٪۴	۳	۱	۰	۰
۳	هلیکوباکتر پیلوری و زخم گوارشی	۲	٪۴	۳	۰	۰	۰
۴	تهوع و استفراغ	۲	٪۴	۳	۱	۰	۰
۵	یبوست، اسهال و سندروم روده تحریک پذیر (۲و۱)	۴	٪۸	۶-۵	۲	۰	۰
۶	بیمارهای التهابی روده	۲	٪۴	۳	۰	۰	۰
۷	پرفشار خونی (۲و۱)	۴	٪۸	۶-۵	۰	۰	۲-۱
۸	انژین صدری و بیماری حاد کرونر (۲و۱)	۴	٪۸	۶-۵	۰	۰	۲-۱
۹	آریتمی	۲	٪۴	۳	۰	۰	۰
۱۰	نارسایی احتقانی قلب (۲و۱)	۴	٪۸	۶-۵	۰	۰	۲-۱
۱۱	ترومبوز ورید عمقی و ریوی (۲و۱)	۴	٪۸	۶-۵	۰	۰	۲-۱
۱۲	هایپرلیپیدمی	۲	٪۴	۳	۰	۰	۰
۱۳	شوک	۲	٪۴	۳	۰	۰	۰
۱۴	استروک	۲	٪۴	۳	۰	۰	۰
۱۵	زخم های رایج و مراقبت های آن	۲	٪۴	۳	۰	۰	۰
۱۶	بیماری های شایع چشم	۲	٪۴	۳	۰	۰	۰
۱۷	بیماری های شایع گوش	۲	٪۴	۳	۰	۰	۰
۱۸	آنمی	۲	٪۴	۴-۳	۰	۰	۱-۰
۱۹	حساسیت های دارویی	۲	٪۴	۳	۱	۰	۱
۲۰	فارماکوویژیلانس	۲	٪۴	۲	۱	۰	۰